

SPEIDEREN

MEDLEMSBLAD FOR NORGES SPEIDERFORBUND #1.2018

Vi gjør verden bedre!

Speidere er gode på friluftsliv, men også på å gjøre en forskjell for andre, som gjennom Speideraksjonen.

16+

INNHold

VI GJØR VERDEN BEDRE!

side 7

ENGASJER DEG!

side 8

ENGASJEMENT PÅ VILLE VEIER

side 14

–JEG MENER!

side 16

BARNAS CAMP VILLMARK

side 28

MØRKETUR

side 30

SPEIDER-SPORT FONDET

side 33

PORTRETT: AURORA KOBERNUS

side 34

SUKSESSOPPSKRIFTEN PÅ VEKST

side 36

ALT OM SPEIDER- AKSJONEN 2018

side 19 til 26

FASTE SPALTER

KORTNYTT, side 3

SPEIDERSJEFENS HJØRNE, side 18

PÅSAN, side 27

HEDER & ÆRE, side 39

HVA SKJER, side 40

HVA ER DETTE? Bokstaven og tallet viser hvilket mål i programmerne saken passer til. Merkenes og målene finner du i Speiderbasen.

F-1

LEDER

REDAKTØR: KIRVIL KAASA

Blodig alvor

På vei til og fra jobb de siste dagene har jeg hørt på NRKs podcast om drapet på Benjamin Hermansen i januar 2001. 15 år gamle Benjamin ble drept på grunn av hudfargen sin.

– Vi får færre hendelser som dette hvis vi klarer å sørge for at alle mennesker opplever mestring og har det bra. Da vil de ikke søke seg mot destruktive subkulturer (...) hvor det er gruppepress som fører til destruktive handlinger som de kanskje ellers ikke ville gjort.

Det er Bjørn Erik Øvrum fra politiet som sier dette i podcasten. Han jobber med å forebygge kriminalitet, spesielt blant ungdom: – Det beste vi kan gjøre som samfunn, er å sørge for at ungdommen har en positiv tro på framtiden.

Ett argument for å gjøre noe for dem som ikke har det så bra som oss, er at vi kan. Jeg vil si at vi skal gjøre noe for de svakeste fordi vi *må*. Noen av de største utfordringene vi som lokalsamfunn og storsamfunn står overfor i 2018, skyldes utenforskap.

Speideren har de beste forutsetninger for å bidra positivt i samfunnet. Vi gjør verden bedre når vi lar barn og unge ta ansvar for seg selv og for andre. La oss legge best mulig til rette for at flest mulig skal bli inkludert og oppleve mestring og et positivt fellesskap! Heia *Patruljen i samfunnet!*

God lesning!

Speiderhilsen
Kirvil Kaasa
ansvarlig redaktør

ALLTID BEREDT

Besøksadresse:

St. Olavsgate 25, 0166 Oslo

Postadresse: Postboks 6910 St. Olavs plass, 0130 Oslo

Telefon: 22 99 22 30

E-post: nsf@speiding.no

www.speiding.no

Forbundskontoret til Norges speiderforbund er sertifisert som Miljøfyrtårn.

Ansvarlig redaktør: Kirvil Kaasa

Design: Løwehjerte

Forsidefoto: Emmanuel Adowa

Trykk: 07 Media

Opplag 16+: 5 714

Redaksjonen avsluttet: 12.2.2018

Generalsekretær: Knut Harald Ulland

Speidersjef: May-Britt Roald

Bidragstere: Silje Kroken, Bendik Fjeldstad, Flyktningshjelpen, May-Britt Roald, Ingrid Arctander

Redaksjonen:

Alexander Vestrum

Carl-Frederic Salicath

Christian Sangereid

Daniel Gauslaa

Eilif Tanberg

Hanna Mastad

Sahil Zafar

Tove Arntzen

KORTNYTT

TEKST: ALEXANDER VESTRUM OG KIRVIL KAASA

FOTO OLE HENRIK BACH

Speidere reddet medseilere

Da en av båtene forliste i Advents-seilasen ved Kopervik i Rogaland, fikk den hjelp av speidere. Speiderne kommer fra roverlaget til Kopervik KFUK-KFUM og var også med på seilasen. Det skriver Karmøynytt.

– Vi klarte å manøvrere båten bort til havaristen og fikk slengt ut en

line som de kunne klatre ombord med, sier speiderleder Per Melvær.

– De gjorde en formidabel innsats og opptrådte på en svært profesjonell måte. De fremsto som svært drillt og flinke mennesker, sier David Sandhåland, en av dem som ble reddet. Den 24 fot store båten sank på kort tid.

Norges største juletrebål

Åkra speidergruppe startet det nye året med juletrebrenning på Åkrasanden. – Denne tradisjonen har vi hatt i mange år sier speiderleder og juletregeneral Hans Inge Fagerland. – Vi avslutter julen med å spise opp de siste julekakene, brenne treet og drikke kakao. Det er et arrangement for både speidere, speiderfamilier og resten av bygda, i år møtte det opp over 200.

I tillegg til at de som vil kan ta med seg juletreet for brenning, tilbyr speidergruppa også henting av trær. – Vi tar litt betalt for det, og pengene kommer godt med i speiderarbeidet. Vi fikk inn rundt 20 000 kroner i år.

FOTO: HANS INGE FAGERLAND

– Med over 500 trær denne gangen har vi Norges største juletrebål. Så da er utfordringen gitt til andre grupper – er det noen som klarer å slå oss, eller skal vi fortsatt trone øverst på pallen om et år? spør juletregeneralen.

Tips oss

Her presenterer vi notiser om små og store speiderhendelser. Fortell oss hva du driver med! Har dere vært på en tur litt utenom det vanlige?

Kanskje dere har gjort noe som er blitt lagt merke til i lokalsamfunnet? Send bilde og en kort tekst til Speideren, så kanskje det havner i bladet: kirvil.kaasa@speiding.no

FOTO TROND ANDERS NORDBY

Tuva fra Hønefoss vant skrivekonkurranse

17-årige Tuva Moholdt gikk til topps i skrivekonkurransen til Magasinet og Framtida.no. Hun skrev et engasjert innlegg om sidemålsundervisning.

– Jeg tror det ligger i holdningen min. Jeg aksepterte tidlig at nynorsk er noe jeg må ha på skolen i minst fem år, så det var bare å gå med på det. Jeg fokuserte heller på hva jeg kan få ut av det, sier Tuva, som er aktiv speider.

Ordfører startet talen med Nord-leirsangen

Bodø-ordfører Ida Pinnerød (Ap) startet nyttårstalen sin med å lese de første versene av leirsangen fra Nord 2017, skriver Avisa Nordland.

– Nord 2017 viste Bodø fra sin aller beste side: En raus og åpen by med stort hjerterom, med beredskap på topp – og en by hvor vi gjør alt vi kan for at barn og unge skal ha det bra. Uansett vær og dusjforhold, sa ordføreren.

NM-vinnere fikk belønning av ordfører

Gaupe fra Riska speidergruppe var blant dem som fikk en påskjønnelse fra ordfører Stanley Wirak i Sandnes under hans nyttårstale. Patruljen gikk i fjor sommer til topps i NM i speiding. Belønningen var en skål, skriver Stavanger Aftenblad.

– Klart det er stas med en slik anerkjennelse. Den henger høyt. Og så er det veldig kjekt at det blir lagt merke til. Speiding er vel ikke det som stjeler flest overskrifter, sier patruljefører Ole Martin Bjelland (16).

Vestfold-speider tegnet kongelig skulptur

Sjetteklassingen Helene Brudevoll fra Holmestrand skal bidra til prinsesse Ingrid Alexandras Skulpturpark. Hun har tegnet «Jordas hånd». Dette er ett av fire forslag som ble plukket ut av juryen, skriver Kongehuset.no. Til Jarlsberg Avis forteller Helene at hun er blitt miljøbevisst gjennom speideren.

– Jeg var opptatt av at skulpturen skulle handle om å hjelpe. Jeg vil at folk skal tenke at vi må ta hånd om naturen og jorda når de ser

skulpturen, sier hun. Juryen mener skulpturen «viser et engasjement for verden vi lever i og minner oss på at vi som forvaltere må ta ansvar og verne om den». Nå skal den modelleres og etter hvert hogges i stein. I juni skal den avdukes i Slottsparken.

Jeg ville tegne denne tegningen fordi, for meg betyr det at vi må ta vare på jorda.

50 000 til ny speiderhytte i Østfold

Kjølborg-speiderne i Fredrikstad krets har fått 50 000 kroner fra det lokale Bluzz-fondet. For litt over to år siden brant gruppas hytte ned til grunnen. Nå har de fått penger til inventar, skriver Fredriksstad Blad.

– Dette kommer godt med. Vi er

veldig glade for alt vi klarer å få inn av midler til dette, sier gruppeleder Patrick S. Johannessen. Det er lokalavisa og EnergiSalg som deler ut pengene i samarbeid. Hytta vil koste 3,2 millioner kroner, og 2,9 millioner kroner kommer fra forsikringspengene.

Falk kom i lokalavisa i Follo

«Hvis du tenker «Å, speidere er en gjeng med unger som spiser bark og kongler i skogen og ikke gjør en d****», så tar du feil. Vi har det morsommere enn du tror.»

Det skriver patruljen Falk fra Drøbak/Frogn speidergruppe i Follo krets. De fikk en artikkel på trykk i lokalavisa Akershus Amtstidende – eller Amta – som

en del av det å ta journalistmerket. Patruljen skrev om en tur til Håøya. Særlig er de glade i patruljeturer som denne. «Forskjellen mellom en vanlig tur og en patruljetur er friheten. På patruljetur kan vi legge oss når vi vil, stå opp når vi vil, spise så mye godteri som vi vil m.m.», skriver de videre.

Dag skryter av speideren

Da Halden Arbeiderblad skulle kåre årets ildsjel, var Dag Lund (63) en av kandidatene. Han trekkes fram for dugnadsarbeid i Frelsesarmeen og som mangeårig speiderleder. Dag har jobbet som lærer, og han har alltid håpet at speideren skal kunne gi ungdom noe. Det har han også fått mange positive tilbakemeldinger om.

– Jeg har også hørt at speideren har vært et viktig sted for dem å komme til hvis de har hatt det tungt på skolen eller hjemme, forteller Dag Lund til lokalavisa.

Speidere snakket om fred i Florø

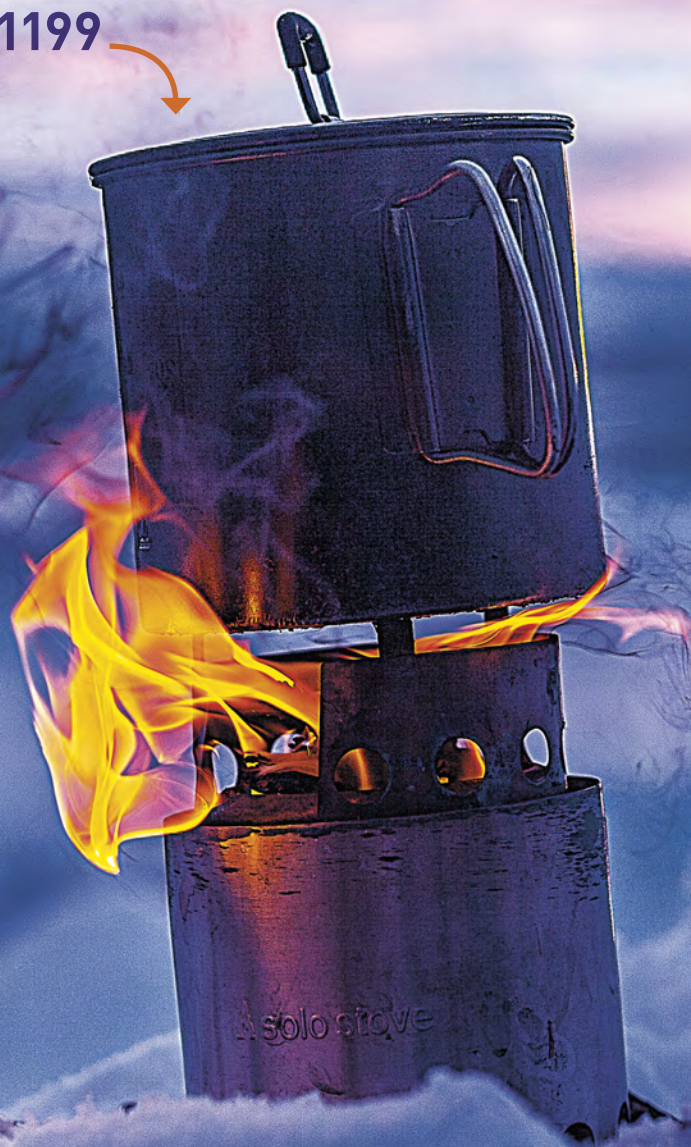
Tolvåringene Astrid Hovden og Susanne Elene Hennøen er speidere i Florø i Sogn og Fjordane. Da julegrana ble tent i byen, leste de Fredslysbudskapet, skriver avisa Firdaposten.

– Det var veldig mange folk her, men jeg var ikke redd, sier Susanne.

– Det var litt skummelt, for det var så mange som kom. Men det var kjekt også. Etter hvert, sier Astrid.

– Og det er jo viktig, det med fred. Å fortelle om hvorfor vi skal holde sammen og hva jula handler om, legger Susanne til.

**BÅLBRENNER
MED KJELE**
kr 1199

VÅR EGEN SPORTSBUTIKK!
www.speidersport.no

VI GJØR VERDEN BEDRE!

TEKST: KIRVIL KAASA | ILLUSTRASJON: KSENIA SAZONOVA

Mål:
L-1, 5,
S-3, 14,
V-1

Satsing på samfunnsengasjement

Sammen med årets første nummer av Speideren, får du aktivitetshftet som er utviklet for *Patruljen i samfunnet*, en nasjonal satsing gjennom hele 2018.

Målet er å øke bevisstheten rundt samfunnsengasjement som en viktig del av speidingen, utfordre oss selv til å bli synligere i samfunnet, og til å gjøre verden bedre.

Patruljen i samfunnet er først og fremst en inspirasjon og støtte til det daglige speiderarbeidet i gruppene og patruljene, men den utfordrer også alle til å strekke seg litt lengre når det gjelder hva speiding kan bidra med i samfunnet.

Alle som mottar Speideren og som er speider i troppsalder eller eldre, får aktivitetshftet. Flere eksemplarer av heftet kan bestilles fra forbundskontoret, så langt lageret rekker.

OGSÅ FOR BEVERE OG SMÅSPEIDERE

Heftet handler om prosjektmerket «Vi gjør verden bedre!» Det henvender seg til både speidere og ledere, først og fremst fra troppsalder. Men også flokken og kolonien kan jobbe med satsingen og ta prosjektmerket! Heftet viser hvordan speiderne kan jobbe – helt fra idemyldring, til feiring av gjennomført prosjekt.

Patruljene og roverlagene jobber i stor grad selvstendig med prosjektmerket, småspeiderne og beverne med mer hjelp fra lederne. Speiderne kan gjennomføre flere prosjekter i løpet av året.

Bruk som utgangspunkt gjerne noe dere allerede gjør, eller utforsk andre muligheter! Speidere er ofte uredde og kloke, og de har gjerne færre fordommer enn vi ledere. Lytt til dem! Synes du ideen deres er for ambisiøs, ta en utsjekk med dem, men ikke ta motet fra dem! Oppmuntre dem og hei på dem underveis. Fortell dem at de er med på å gjøre verden bedre!

HURRA!

Dokumenter underveis, og del med resten av speidernorge! Bruk emneknaggene #speiding og #bedreverden. På speiding.no/samfunnet finnes et kart hvor alle kan registrere prosjektene sine.

I heftet oppfordrer vi speiderne til å feire når et prosjekt er fullført, men planlegg gjerne også en felles feiring med hele gruppa mot slutten av året. Vis fram de ulike prosjektene, for eksempel gjennom bilder og film!

Send gjerne historiene og de gode bildene til forbundskontoret, så kan vi dele dem med enda flere!

Speideren nr. 1 inneholder mye stoff som kan inspirere, gi ideer og smarte tips. I bladet for småspeidere og speidere (6–16) finner du også mye relevant stoff knyttet til *Patruljen i samfunnet* og prosjektmerket, inkludert en hilsen fra speidersjefen.

Bladet finnes i elektronisk versjon på speiding.no/speideren.

VI GJØR VERDEN BEDRE!

TEKST: SAHIL ZAFAR | FOTO: BENTE SELJESTOKKEN OG DANIEL GAUSLAA

Engasjer deg!

Mange speidermerker handler om å engasjere seg.
Engasjement er en viktig del av det å være speider.
Men hvor skal du bruke engasjementet ditt?

Speiderløftet handler om viljen til å gjøre verden til et bedre sted. Vi bidrar ved å være engasjert i verden rundt oss. Kanskje du jobber for at vennene dine skal bli mer miljøvennlige, eller kjemper for at skolen skal bli bedre? Det er helt nødvendig med engasjement for at verden skal gå framover.

FINN NOE DU SYNES ER GØY

Det er mange ulike måter å engasjere seg på. Gjør noe du synes er gøy, og som du synes det er verdt å jobbe for. Enten du er med i speideren, i teater, er assistent i en idrett

eller medlem av et politisk parti, er det engasjementet som får deg til å bli. Det å gjøre noe for andre, gjør også at du får det bedre selv!

Som speider er det flere ting å engasjere seg i. Den mest kjente er kanskje Speideraksjonen. Om ikke gruppa allerede deltar på Speideraksjonen, kan du, gjerne sammen med et par andre, ta initiativet til å bli med!

DELTA I SPEIDERDEMOKRATIET

På Roverforum kan du være med på å bestemme hvordan speideren skal være for rovere. Her deltar rovere

fra hele landet, to valgte rovere fra hver krets og hvert korps. Disse velges som regel på krets- og korpsting. Du har også muligheten til å være med og bestemme i din egen speidergruppe. Snakk med lederne i gruppa om hva du ønsker mer eller mindre av, eller hva som burde bli annerledes.

FLERE IDEER TIL DEG SOM VIL ENGASJERE DEG – I OG UTENFOR SPEIDEREN

› Jobb frivillig for en god sak, som leder eller assistent i gruppa, for et sportsarrangement, for en

Mål:
S-1, 14

✓ Å stå opp for skeives rettigheter, å lære barn å svømme gjennom et bistandsprosjekt, eller arrangere aktiviteter for ikke-speidere – mulighetene for å engasjere seg er varierte!

HVA KAN JEG MENE NOE OM OFFENTLIG SOM SPEIDER?

Vi har fått flere henvendelser fra rovere som spør om dette. Vil du gå i et demonstrasjonstog, skrive et leserinnlegg, eller liknende og vise at du er speider, er det kanskje fordi du mener det er et poeng å få fram speidertilhørigheten din. Er du i tvil om det er greit, sjekk speiderloven: Passer formålet med en eller flere av de ti paragrafene, kjør på! Er du ennå i tvil, snakk gjerne med andre speidere/rovere, eller en speiderleder om det.

Det samme gjelder et leserinnlegg i en avis, eller en annen måte å si sin mening på i offentligheten. Engasjement er BRA!

- festival, som trener. Bli med på strandrydding og andre dugnader for miljøet.
- › Ta gode valg for å gjøre verden bedre – si nei til plastposer, kjøp brukt, reparer i stedet for å kaste, arranger byttekvelder, reis kollektivt, eller bruk sykkelen eller beina.
- › Lær deg å lage noen gode vegetarmiddager.
- › Påvirk vennene dine til å engasjere seg og til å ta gode valg.
- › Diskuter i klassen – prøv deg mot andres meninger.

- › Si fra hvis du mener noen oppfører seg dårlig.
- › Les innleggene på Si;D, og skriv gjerne et innlegg selv.
- › Les aviser og følg med på nyheter, også lokale nyhetssaker.
- › Engasjer deg i diskusjoner, gjerne også gjennom leserinnlegg og sosiale medier, delta i aksjoner, demonstrasjoner og fakkeltog.
- › Bli med i en organisasjon som jobber for noe du er opptatt av. Det finnes mange fine organisasjoner for ungdom – flere enn du vet om, og for veldig mange forskjellige temaer og saker.

- › Ta speidermerker som handler om å gjøre en positiv forskjell, for eksempel fordypningsmerker.
- › Jobb som frivillig ved et verdensspeidersenter.
- › Grip sjansene til å delta på speiderarrangementer utenfor din egen gruppe, kanskje til og med i et annet land. Mulighetene er mange!

VI GJØR VERDEN BEDRE!

AV KIRVIL KAASA

#bedreverden

Speidere og rovere engasjerer seg i mye forskjellig, i og utenom speideren. Her er noen av dem, og litt av alt de er opptatt av!

FOTO PRIVAT

LAVRANS ÅSEN FELIX, 1. SOLUM SPEIDERGRUPPE, 16 ÅR

Patruljefører, MOT-representant og aktiv i teater

HVA ENGASJERER DEG?

Det som engasjerer meg mest utenfor speideren, tror jeg må være teater. Jeg holder på med det på fritiden og som valgfag på skolen.

HVORFOR ER DU OPPTATT AV DETTE?

Grunnen til at jeg holder på med teater er at jeg liker å underholde folk, jobbe sammen med andre for å oppnå samme mål, og at det er veldig morsomt å bare slippe seg løs og ha det gøy. Det er sosialt, lærerikt og mest av alt morsomt.

NORA JUNGEILGES HEYERDAHL, TÅSEN SPEIDERGRUPPE, 18 ÅR

VG3 studiespesialiserende linje. Rover. Medlem av sentralstyret til Grønn Ungdom, der er hun koordinator for Klima- og miljøpolitisk utvalg.

HVA ENGASJERER DEG?

– Jeg engasjerer meg for klimaet på kloden, det vil si at jeg er opptatt av menneskeskapte klimaendringer og hvordan de rammer oss. Aller verst går det utover de svakeste her i verden, og derfor er engasjementet for klimaet både et sosialt engasjement og et engasjement for naturen.

HVORFOR ER DU OPPTATT AV DETTE?

– Jeg er nok opptatt av klimaet

fordi jeg har lært mye om det. Men det er ikke alle som lærer om klimaendringene som blir engasjert, så det ligger mer bak enn det: Jeg blir redd og stressa av det jeg vet, og den beste måten å takle det på, er å engasjere seg. Det er litt som når en du er glad i er alvorlig syk – du gjør alt du kan for å støtte og hjelpe, fordi du er redd og lei deg for at personen skal forsvinne. Slik er det med klimaet for meg.

FOTO CF SALICATH

RUNA RAASTAD, BØLER SPEIDERGRUPPE, 13 ÅR

Patroljefører, opptatt av bøker, tegning og kunst

HVA ENGASJERER DEG?

– Jeg er opptatt av mye forskjellig, men hvis det er én ting jeg skal trekke fram, så er det at mange – både voksne og barn – ikke synes det er så viktig å være ute i naturen. Vi bor i byen, og er jo ute i gatene, men det er noe helt annet å være ute i skogen! Når vi har orientering i gymtimene, er det mange i klassen min som ikke kan lese kart. Det skjønner jeg, det kan jo være litt vanskelig hvis man ikke har lært det og trent på det. Men jeg ser at det er mange som har liten stedsans når de er ute i skogen. De går helst ikke utenfor stien, for de greier ikke å orientere seg og har dårlig

stedsans. De er redde for å gå seg vill.

HVORFOR ER DU OPPTATT AV DETTE?

– Fordi jeg synes alle fortjener å få kjenne på den roen du får i skogen. Dessuten er lufta mye friskere der enn i byen. Jeg prøver å overbevise dem i klassen min, prøver å lære dem hvordan de bruker kartet, og så forklarer jeg dem hvordan de lett kan finne veien til fine steder, som Rustadsaga. For da går de kanskje dit og ser hvor fint det er. I Norge har vi fantastisk natur, og jeg synes det er dumt hvis det er noen som ikke får oppleve det!

DANIEL NORDENGEN, MJØLNER SPEIDERGRUPPE, 22 ÅR

Varamedlem til styret i Elverum-Åmot AUF og leder i Alces-Alces, roverlaget i speidergruppa. Jobber som kokk/servitør på Kafe Øst i Elverum.

HVA ENGASJERER DEG?

– Homopolitikken! Jeg kjemper for skeives rettigheter, det har jeg gjort i flere sammenhenger, blant annet i Skeiv ungdom og i AUF. Det er mange saker som gjelder skeive som det er viktig å kjempe for, og det nytter. Ett eksempel: Før måtte transpersoner sterilisere seg for å bytte juridisk kjønn. Slik er det ikke lenger, heldigvis!

HVORFOR ER DU OPPTATT AV DETTE?

– Dette gjelder meg, jeg er selv trans, og mange med meg. Ikke minst kjemper vi for at de som kommer etter oss skal få det enklere. Jeg ble født biologisk

kvinne, men i starten av 2016, gikk jeg ut offentlig med at jeg er transperson. Den gangen fikk ikke jeg bytte juridisk kjønn, med mindre jeg valgte å ta en operasjon som fjernet

mine reproduktive organer. Denne loven ble fjernet sommeren 2016, og med et lite skjema senere, så fikk jeg M i passet mitt!

**IRENE ALGARHEIM RISAN,
1. LIER SPEIDERGRUPPE, 17 ÅR**

Konfirmantleder i Frogner menighet, ung arrangør på Lier Musikkverksted. Rover. Jobber også for Ungdommens Kulturmønstring (UKM).

HVA ENGASJERER DEG?

– Jeg er veldig engasjert i det å gi andre unge mennesker et sted å være og å skape tilhørighet for dem! I tillegg til å bidra på Lier Musikkverksted, har jeg nylig begynt å jobbe med UKM. En ting jeg liker veldig godt med det, er at det handler om samhold og motivasjon – ikke om konkurranse.

HVORFOR ER DU OPPTATT AV DETTE?

– Jeg kom inn på Lier Musikkverksted i en tøff tid i livet mitt, og det ga meg et skikkelig løft. Det har jeg så lyst til at andre også skal få oppleve, for det er kjipt å gå å føle på at en ikke hører til, for eksempel i håndballgjengen eller fotballgjengen. På Musikkverkstedet kan alle være med – som i speideren.

OLE KRISTIAN LONA MOA, STJØRDAL SPEIDERGRUPPE, 16 ÅR

VG1 Elektro, elevrådsleder og rover, roverombud og PR-ansvarlig for Påskeleiren 2018 for rovere.

HVA ENGASJERER DEG?

– Jeg går første året på videregående, og er leder for elevrådet på skolen min. Det var jeg også på ungdomsskolen, og syntes det var artig. Da jeg begynte på VG1 Elektro i høst, tenkte jeg at det kunne være fint å få fortsette med det vervet. I valgtalen min sa jeg blant annet at jeg mener det er for lite fokus på psykisk helse. De utfordringene mange ungdommer har, må anerkjennes av flere. Jeg er også opptatt av å bryte ned de fordommene som er knyttet til det å velge en yrkesfaglig utdanning og å være elev på yrkesfag.

HVORFOR ER DU OPPTATT AV DETTE?

– En del, både voksne og unge, tenker at det ikke er aktuelt å velge yrkesfag hvis du får gode karakterer, at du heller bør gå studiespesialisering, og motsatt. Det finnes en oppfatning av at de

som velger yrkesfag ikke er opptatt av skole, at de er «verstinger». Derfor kan jeg, som elevrådsleder og yrkesfagelev, være en som viser at det ikke stemmer!

HVORDAN JOBBER DERE MED DETTE I ELEVRÅDET?

– Vi har blant annet henvendt oss til karriereveilederne på ungdomsskolene for å få dem med på å forbedre holdningene til det å velge yrkesfag. Før OD-dagen i høst søkte jeg om å få jobbe hos ordføreren i kommunen og fikk ja. Jeg jobbet der hele dagen, blant annet gikk jeg gjennom budsjettvedtak sammen med varaordføreren. Det var en bra dag, og lokalavisa kom og lagde en sak om det. Det er også en måte å bekjempe de negative holdningene som rammer elever på yrkesfag på!

**SPEIDERLUE
MED REFLEKS**
kr 349

**«VERDENS
BESTE»
ULLHALS**
kr 229

VI GJØR VERDEN BEDRE!

TEKST: CHRISTIAN SANGEREID | FOTO: PRIVAT

Engasjement på ville veier

På et blikktak ligger en kar på ryggen og skrur. Det er tidlig, men sola står høyt. Temperaturen har bikket 30 grader. T-skjorten er dekket av rødbrunt støv og svetten renner. Marius koser seg.

Marius Østnor Døllner (28) er automasjonsmekaniker og studerer til automatiseringsingeniør ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) i Trondheim. Han har vært rover og speiderleder i 10. Trondheim speidergruppe i flere år. Hva får ham til å bruke flere sommerferier og egne penger på å reise til Tanzania for å hjelpe andre?

Blikktaket tilhører Haydom Lutheran Hospital (HLH) som ligger på landsbygda, på 1 800 meters høyde, og cirka 300 km fra nærmeste storby, Arusha. Marius er på feltoppdrag i regi av skolen og *Ingeniører uten grenser* (IUG), for å montere solcellepanel. Sykehuset bruker mye strøm, noe som er en betydelig kostnad. Strømforsyningen i mange afrikanske land er ustabil. Plutselig kan den forsvinne og være borte i mange timer. Sykehuset er derfor avhengig av egen strømforsyning. En bærekraftig strømkilde som solcellepaneler reduserer driftskostnadene og frigjør penger til pasientbehandling.

HLH ble bygget i 1955 av Norsk Luthersk Misjonssamband og betjener rundt en million mennesker. Avstanden mellom sykehus i Tanzania er mye større enn i Norge. I starten var det 50 senger. I dag er det 420 pasientsenger ved sykehuset.

STARTEN

I 2012 jobbet Marius som

Tilkobling av solcellepanelene som er montert på taket. Skyggen under er en kjærkommen avkjøling på en varm dag.

automasjonstekniker på NTNU, blant annet med et solovnsprosjekt. Målet var å konstruere en ovn for matlaging som bruker solenergi i stedet for ved og kull. Marius ble sendt til Haydom for å kartlegge mulighetene for å bruke stedet som testplass for prosjektet. Der så han at han kunne bruke sin kunnskap til å forbedre sykehusets energiforbruk, og foreslo noen prosjekter som involverte solenergi. Dette ble til i fire bacheloroppgaver for studenter ved Høgskolen i Sør-Trøndelag.

I dag har Marius seks års erfaring fra arbeid ved NTNU. Han er prosjektleder og primus motor for solenergiprojektene ved HLH.

– Speideren har dessverre blitt prioritert vekk for tiden, som veldig mye annet, for å få nok tid til å jobbe med prosjektet, forklarer han, men han er fortsatt medlem.

– ALLTID LITT MER MAN KAN GJØRE

Marius er engasjert i flere sider av sykehusdriften. – Det er alltid *litt* mer man kan gjøre, forteller han. Ett prosjekt har vært å samle inn barneklær hjemme i Trondheim, til barna på HLH. – Mange barn mangler klær, behovet er uendelig. Siden det ikke finnes kuvøser på sykehuset til barn som blir født for tidlig, bruker de mye strikkede ullklær og tepper. Klærne samlet

han inn gjennom en Facebook-gruppe som han opprettet for dette. – Utfordringen var å få pakket og transportert det. Det ble en betydelig utgift i overvekt – men sånn er det. Det går til en god sak, smiler han.

Han møter flere utfordringer i jobben. – I starten var språket den største. Mangel på kunnskap og forståelse av sikkerhet gjør jobben krevende. Da blir god opplæring desto viktigere. Det er nødvendig å gjøre de lokale kollegene selvstendige, så de behandler anlegget korrekt fremfor å gjøre ytterligere skade, hvis noe skulle skje.

Mangel på verktøy, materiell og finansiering er de største utfordringene nå. – Hadde vi hatt mer penger, kunne vi gjort så utrolig mye mer!

VEIEN VIDERE?

I vår starter ti NTNU-studenter, inkludert Marius, på sine bacheloroppgaver for HLH. Oppgavene er det Marius som har foreslått og fått godkjent. Prosjektene er solenergi til sykehuset, rehabilitering av hovedvannkilden Endagulda og solenergi til Haydoms førskole. Målet er å gjennomføre prosjektene i løpet av 2018. De vil gjøre driften bedre, sikrere og rimeligere.

– Jeg gleder meg veldig. Får vi samlet inn nok penger til å dekke utstyrskostnadene, vil dette bli fantastisk, sprudler Marius. – Jeg kan nesten ikke vente til sommeren med å reise ned igjen.

–Hvem vet hvor jeg er om ti år? Forhåpentligvis er jeg en god og kunnskapsrik ingeniør med erfaring fra mange tekniske fagfelt. Er man først ledet inn på «ville veier» av et brennende engasjement, er det vanskelig å forutsi hvor ferden går.

– Det som er sikkert, er at det skal bli mer speiding når oppgaven er levert og skolen avsluttet, sier

Er man først ledet inn på «ville veier» av et brennende engasjement, er det vanskelig å forutsi hvor ferden går.

Marius på nyfødtavdelingen med et for tidlig født barn som har fått på ulltøy for å holde varmen.

han bestemt. – Det tar fryktelig mye mer tid enn jeg skulle ønske. Tid jeg mye heller skulle brukt på enda mer samfunnsengasjement.

MER ENN SPEIDERAKSJONEN

– Samfunnsengasjement er mye mer enn Speideraksjonen, forklarer Marius. Finn et prosjekt du brenner for. Sett av litt tid for å gi av deg selv til noen av de sårbare i samfunnet. Hva med å invitere sykehjemsbeboere på bålkos i skogen? Patruljen kan være frivillige på en frivillighets-sentral, eller kanskje et suppekjøkken? Mulighetene er mange – la patruljene oppdage dem, slik at de selv kan velge.

FÅR MYE IGJEN

– Jeg har lært hvor utrolig godt vi har det i Norge. Det skal mye til før jeg klager på at jeg mangler noe. Jeg har fått mye nyttig arbeidserfaring innen prosjektledelse og prosjektarbeid, teknisk innsikt og kunnskap om organisering. At jeg har brukt mye tid og penger, spiller ingen rolle. Jeg får tilbake det mangedobbelte gjennom gode opplevelser og nye vennskap. For å ikke snakke om at det er ubeskrivelig å se den enorme gleden og takknemligheten de viser for det lille jeg bidrar med.

VI GJØR VERDEN BEDRE!

TEKST: EILIF TANBERG | FOTO: MARKUS HO-YEN | KILDER: SI;D.NO, FREJA DOHRN ELLEFSEN

– JEG mener!

Har du noe på hjertet? Noe du er helt uenig i? Er det noe i samfunnet du gjerne skulle ha endret på? Si det i et leserinnlegg!

Det er en glimrende mulighet til å fortelle verden om noe du mener er viktig. Med Patruljen i samfunnet har vi et ekstra fokus på det å engasjere seg – og nettopp leserinnlegg er en god mulighet til å trene samfunnsengasjementet. Før du kaster deg inn i samfunnsdebatten, kan det være lurt å forberede seg.

Alle gode innlegg starter med en god ide. Den kan komme fra noe du har opplevd, noe som gjelder lokalsamfunnet, eller noe som skjer på den andre sida av verden. Det viktigste er at det er en sak som

engasjerer akkurat deg, da blir innlegget best. Trenger du inspirasjon? Ha gjerne en idedugnad i roverlaget. Snakk med flere – med medelever, venner eller andre rundt deg.

Så må du bestemme hvordan du skal formidle meningen. Det er lov å være kreativ! Det er (nesten) bare fantasien som setter grenser. Hvordan du kan formidle budskapet ditt best mulig? Kanskje du helst vil skrive et dikt? En fagartikkel? En novelle? Et leserinnlegg kan også være en tegning, et bilde eller en film!

Vit hva du vil si!

– Når du har en sterk mening om noe, kan teksten fort bli litt rotete. Vit derfor akkurat hva du vil si, både med hele teksten, og med hvert eneste avsnitt. Skriv først ned hovedbudskapet ditt!

Si det på en måte du liker!

– Bruk ditt eget språk! Ikke prøv å få teksten til å passe inn i en spesiell sjanger. Skriv slik at du blir fornøyd med teksten, og du føler at du kan være stolt av den.

Vær kritisk!

– Husk at teksten kommer til å bli lest av fremmede. De tolker teksten ut fra sin egen bakgrunn, som er annerledes enn din. Les derfor gjennom, og spør deg selv om noe kan oppfattes på en annerledes måte enn det du vil.

Frejas tre beste tips

Freja Dohrn Ellefsen (18) er leder i 1. Sandefjord speidergruppe, og medlem av prosjektpatruljen for Patruljen i samfunnet. Hun har vært ungdomsdelegat til The World Scout Conference og skriver leserinnlegg med jevne mellomrom.

Her er gode tips for å skrive et leserinnlegg som treffer midt i blinken!

Mål:
S-2, 14,
V-4

1.

Start med et smell!

Bruk tid på å lage en overskrift som fanger leserens oppmerksomhet.

Prøv å finne på noe fengende og presist som pirrer nysgjerrigheten og gir en pekepinn om innleggets innhold. Hvis den i tillegg klarer å overraske leseren, er det full pott!

Skriv gjerne teksten først, før du lager overskriften.

2.

Kom kjapt til poenget

Spør deg selv: hva er det jeg egentlig vil få fram? Gå rett på sak, få fram budskapet tidlig i teksten. Dropp gjentakelser og avsporinger, du har som oftest knapt med både spalteplass fra avisen og oppmerksomhet fra leseren.

3.

Bruk ditt eget språk

En felle du lett går i, er å skrive for komplisert. Bruk ord og setninger som er naturlig for deg – det enkleste er ofte det beste. Unngå lange setninger og ord du ikke bruker til daglig.

Da kommer budskapet enda tydeligere fram. Gjør det lett for leseren å skjønne hva du mener.

4.

Bruk kilder ...

... men bruk dem riktig.

Nøytrale fakta som underbygger argumentene dine gjør innlegget mer overbevisende. Derfor er det viktig å gjøre god research. Et godt tips er å bruke sider som snl.no (Store norske leksikon) og ssb.no (Statistisk sentralbyrå), eller andre offisielle sider.

5.

Timing er alt

Er det en sak som er brennhet for tiden? Da er lurt å slå til, for innlegget ditt bør være aktuelt. Klarer du å skrive et innlegg som treffer en «nerve» blant leserne, er det større sjanser for å skape engasjement og debatt.

6.

Følg med i mediene

Vil du vite hva folk flest engasjerer seg i for tiden, bør du følge med i media. I Norge har vi masse gode aviser og TV-kanaler som gir deg påfyll om hva som skjer i samfunnet. Det er en viktig å følge med på det som skjer, og debattere det. I tillegg er det veldig lærerikt og, ikke minst, spennende!

7.

Bruk tid på finpussen

Når du er ferdig med innlegget, er det lurt å gjøre et godt etterarbeid. Få venner, medspeidere eller en lærer til å lese gjennom. Få hjelp til å luke ut skrivefeil, og kanskje er det et argument som kan formuleres enda mer presist?

8.

Øvelse gjør mester

Ingen ble født som en god debattant eller skribent! Det tar tid å bli kjent med språket sitt og å bli vant med å skrive. Kanskje blir ikke innlegget ditt publisert, men da er det bare å prøve på nytt. For å bli god til å skrive, er det bare én ting som hjelper: Å skrive. Mye.

9.

Gjør det!

Ofte kan det største hinderet for å få et leserinnlegg publisert være deg selv!

Det er ikke uvanlig å være nervøs før man sender inn et innlegg. Husk at din stemme er viktig – uansett.

SPEIDERSJEFENS HJØRNE

AV: MAY-BRITT ROALD | FOTO: ALEXANDER VESTRUM

Å gjøre en forskjell med *Patruljen i samfunnet*

Patruljen i samfunnet – la det bli en opplevelse for mange barn og unge i ditt lokalsamfunn! Friluftslivets år 2015 ble en fantastisk opplevelse for barn og unge over hele landet. Vi speidere har drevet med friluftsliv i over hundre år, og sjelden har vi opplevd at det enkle friluftslivet har fått så mye positiv oppmerksomhet i nærmiljøet som i 2015. Sammen med andre friluftslivsorganisasjoner satte vi speiding og friluftsliv på agendaen i kommuner over hele landet.

I Friluftslivets år tok klima- og miljøminister Tine Sundtoft utfordringen og sov ute sammen med oss i Oslomarka. Hun var tydelig på hva vi speidere kan gjøre for å ta vare på miljøet og naturen der vi bor: Inviter andre med på speiderturen, ei gnistrende kald vinternatt sammen

med speiderne gir trygghet, mestring, og bidrar til at flere tar naturen i bruk og ser verdien av den. – Det er dere som kan det enkle friluftslivet, sa Sundtoft.

Men vi kan mer enn det! Å oppleve å gjøre en positiv forskjell for andre, er noe av det som sitter sterkt igjen fra min tid som småspeider. Speideraksjonen er like om hjørnet. Gi speiderne muligheten til å delta. Gi dem anledning til å organisere Speideraksjonen som sitt prosjekt. Det har aldri vært flere mennesker på flukt i verden, vi gir framtidshåp til de mest sårbare blant dem, barn og unge, gjennom vårt gode engasjement.

La speiderne gjøre en forskjell hjemme og ute. La dem sammen bidra som patrulje, la de gode ideene vokse og gro og bli til planter som

Speidersjef May-Britt Roald.

kan høstes av andre. La speiding nå flere!

Løksetting

I dag planter jeg håp.

Under skyer

mørke og tunge av fremtid,
planter jeg håp.

Om jeg vil være her når disse
blusser mot en ny vår,
vet jeg ikke.

At noen vil være her
vil jeg regne for sannsynlig.

Derfor planter jeg håp.

*Ingrid Arctander (89), Svolvær,
tidligere KFUK-speiderleder, nå
KM-medlem*

Speiderhilsen

May-Britt

Til fjells i år?

Legg turen til flotte Solstølen!

ALLTID BEREDT

For leie, se booking.speiding.no

Foto: Iver Gjendem

SPEIDERAKSJONEN 2018

FOTO: SILJE KROKEN

**En million har
flyktet til Uganda fra
krigen i Sør-Sudan.
Det går mest utover
barn og ungdom.**

Gjennom Speideraksjonen 2018
samlar speidere over hele Norge inn
penger til utdanning for barn og
unge fra Sør-Sudan.

Les mer på
de neste
sidene.

↖ Aniana
Sarah

SPEIDERAKSJJONEN

TEKST: KIRVIL KAASA | FOTO: SILJE KROKEN

Fakta om Uganda

Uganda ligger omtrent midt i **Afrika**, **ekvator går tvers gjennom landet**. Det er mindre enn Norge, men har åtte ganger så mange innbyggere. De kalles **ugandere**, og mange snakker **swahili** og **engelsk**. «Hei» på swahili heter **jambo** eller hujambo.

Mange har lite å leve av, de er fattige. Likevel har Uganda tatt imot cirka 1,4 millioner flyktninger fra nabolandene. En million av dem har flyktet fra Sør-Sudan.

Ugandas flagg er rødt, gult og svart. I midten er det en gråkronetrane, landets nasjonalsymbol. Fotballandslaget kalles The Cranes, Tranene.

Sør Sudan

Uganda

41 millioner
innbyggere
i Uganda

5,2 millioner
innbyggere
i Norge

1,4 millioner
flyktninger
til Uganda

Borgerkrig i Sudan

Sør-Sudan blir kalt verdens yngste land, for det er bare syv år siden det ble en uavhengig nasjon. Det skjedde i 2011, da det løsrev seg fra Sudan. Rundt en tredel av Sudans område ble til Sør-Sudan. Delingen av Sudan i to land skjedde etter en borgerkrig mellom myndighetene i nord og frigjøringsbevegelsen i sør.

Ny nasjon og ny krig

Gjennom en folkeavstemming ble innbyggerne i Sør-Sudan enige om at de ville være en selvstendig stat, men ellers var det mye de var uenige om. Da løsrivelsen fra Sudan var gjennomført, fikk Sør-Sudan sin egen regjering. Men etter bare to år ble verdens nyeste nasjon igjen kastet ut i borgerkrig.

Krigen fortsetter og menneskene flykter

Få uker etter at krigen startet, ble tusenvis av mennesker drept og hundretusenvis flyktet fra hjemmene sine. Krigen førte til matmangel, så innbyggerne i Sør-Sudan sultet. Tørken som har rammet landet gjør det enda verre. Krigen er en vanskelig konflikt, og selv om det er gjort flere forsøk på å skape fred, og en avtale om fred til og med er undertegnet, fortsetter krigen. Menneskene flykter for livet, og hver dag rømmer flere tusen over grensen til nabolandet Uganda. De vet ikke når de kan reise hjem igjen.

FLYKTNINGHJELPEN
NORWEGIAN REFUGEE COUNCIL

Hva gjør Flyktning- hjelpen i Uganda?

Uganda er nå landet som tar imot flest flyktninger på det afrikanske kontinent. Nesten alle som kommer fra Sør-Sudan er kvinner, barn og ungdommer. I Uganda sørger Flyktninghjelpen for rent vann, utdanning og matsikkerhet for mennesker på flukt.

Det betyr blant annet å:

- › sørge for rent drikkevann på skolene
- › bygge boliger for lærere
- › holde kurs for lærere
- › bidra til å bygge nye klasserom, bibliotek, kontorer og toaletter på skolene
- › skaffe pulter, stoler og tavler
- › sørge for skole og yrkesopplæring for barn og unge som ikke har noe skoletilbud
- › lære opp mennesker i hvordan de kan dyrke mat og bruke det de dyrker
- › skaffe såkorn og redskaper til å dyrke jorda.

Hva går pengene til?

Pengene fra Speideraksjonen går til Flyktninghjelpens skole- og yrkesopplæringsprosjekter for barn og unge, og til Norges speiderforbunds samarbeid med Liberia Girl Guides Association. Samarbeidet går, kort fortalt, ut på å styrke Liberia Girl Guides Association gjennom organisasjonsutvikling. Noe av pengene går også til å dekke produksjon og utsendelse av aksjonsmateriell.

Når kostnadene til aksjonsmateriellet er trukket fra, får Flyktninghjelpen 70 % av inntekten, mens NSF's bistandsprosjekter får 30 %. Over 90 % av de innsamlede midlene

Flyktninghjelpen får fra Speideraksjonen går til arbeidet deres i felt.

I Nord-Uganda har over halvparten av barn og unge mistet muligheten til utdanning. Disse er målgruppen til ALP (se saken om Brenda på neste side). I Adjumani og Arua i Nord-Uganda, hvor mange av flyktningene fra Sør-Sudan bor, er det få midler til å drive ALP. Pengene fra Speideraksjonen går til dette og til å drive yrkesopplæring for ungdom (les om Nester på side 23). Målet er at ungdommene skal klare å forsørge seg selv og familien på lang sikt.

Skole for barn i krigsområder

Skole til barn på flukt fra krig er noe av det viktigste Flyktninghjelpen jobber med. I 2016 ga Flyktninghjelpen skoletilbud / støtte til utdanning til mer enn 700 000 barn og ungdommer i områder med krig og uro. De har som mål å sikre et skoletilbud for 1 million hvert år innen utgangen av 2018.

Å gå på skole betyr mye for barnas

utvikling. Der kan de bearbeide vonde opplevelser, og få en slags normal hverdag på et sted som kjennes trygt og godt. Skole og utdanning er også viktig for å bygge opp igjen landet når det blir fred. Flyktninghjelpen gir barn og ungdom mulighet til å ta igjen tapt skolegang, og jobber for at både jenter og gutter skal ha like muligheter til å lykkes. Det er ingen selvfølge i alle land!

SPEIDERAKSJJONEN

TEKST & FOTO: SILJE KROKEN

Kreativitet mot tøffe opplevelser

ALP-PROGRAMMET = ACCELERATED LEARNING PROGRAM

Flyktninghjelpen har samarbeidet med myndighetene i Uganda om å utvikle et opplegg som gjør at ungdommer som har mistet flere år med skolegang i løpet av tre år gjennomfører syv års pensum fra grunnskolen. Det er krevende, men elevene er ivrige etter å lære.

For to år siden flyktet Brenda (14) og familien fra Sør-Sudan. For Brenda, som elsker å skrive, ble flukten til Nord-Uganda starten på et nytt liv.

Brenda, to yngre og ett eldre søsken og bestemoren flyktet fra hovedstaden Juba i Sør-Sudan i mars 2016. På grunn av krigen gikk verken hun eller søsknene på skole i Sør-Sudan. Det er i Juba det har vært mest opptøyer de siste årene. Brenda vil ikke tilbake til hjemlandet. – Jeg savner ikke livet i Sør-Sudan, her i Uganda er det rolig og trygt.

Nå bor de i byen Adjumani i Nord-Uganda. Brenda og broren Brayan (15) har fått plass på en av Flyktninghjelpen sine skoler, på ALP-programmet. De to yngste søsknene går på en offentlig barneskole i Adjumani.

SKRIVER OG TEGNER

På Flyktninghjelpens skoler har elevene et eget fag der de jobber med å bearbeide traumer.

Lærerne forklarer at det har stor effekt for barna, som har sett mye som barn aldri skal trenge å forholde seg til. – Borgerkrig preger et barns psyke, slår en av dem nøkternt fast.

Et viktig verktøy, er å uttrykke seg gjennom tegning og skrijving. Brenda liker å skrive dagbok. – Det er godt å skrive ned det jeg tenker og føler. Noen ganger skriver jeg også eventyr og later som at jeg er med i historiene selv.

JOBBER HARDT

De yngste søsknene går på den offentlige barneskolen i Uganda. Brenda trives med å passe på

dem, hjelpe dem med leksene og leke med dem. – Jeg liker å lære bort det jeg selv lærer på skolen. Når jeg blir voksen, vil jeg bli lærer.

Hun jobber hardt mot målet sitt, nå skal hun lære seg syv års pensum på tre år. Det krever stor innsats. Hun forklarer at etter skolen lager hun først middag til familien, så jobber hun i to timer med leksene. Etterpå er det fotball som er favorittaktiviteten. – Når vi spiller, møtes alle barna i området og har det gøy. Det er ikke viktig hvor vi kommer fra, eller hvor gode vi er, alle vil bare ha det moro!

SPEIDERAKSJONEN

TEKST: SILJE KROKEN | FOTO: EMMANUEL ADOWA

Endelig selvstendig

||| Nester (25) hadde ikke gått på skole på over 10 år, og som handicappet var hun avhengig av foreldrene sine. Nå tør hun å drømme stort om fremtiden.

Nester er ikke flyktning, hun er fra Uganda, men har aldri fått ta utdanning. Da hun gikk i 7. klasse, måtte hun slutte på skolen. Det kostet penger å fortsette etter grunnskolen, noe familien ikke hadde råd til. Nester gikk fra å lære noe nytt hver dag på skolen, til å måtte jobbe hardt hjemme og hjelpe til å selge fisk på markedet. – Livet mitt var veldig trist, jeg hadde ingen venner å leke med, jeg ble veldig sjenert og jobbet for Mamma, bare, forteller hun.

ALVORLIG SYK

Fire år gammel ble Nester rammet av polio. Polio er en alvorlig, smittsom sykdom som kan gi varige

muskelsvekkelser og lammelser. Nester ble handicappet for livet, hun halter kraftig og må gå med stokk. Hadde sykdommen blitt oppdaget tidligere, ville hun sannsynlig vært bedre, eller helt frisk, i dag. – Da jeg var liten, pleide jeg å falle mye, men nå har jeg lært meg å gå med stokken min, og skader meg nesten aldri lenger.

VIL GI ANDRE SAMME MULIGHET

For kort tid siden skjedde det igjen noe som forandret Nesters liv. Denne gangen til det bedre! Hun fikk plass på yrkesskolen Flyktninghjelpen driver i landsbyen hennes.

– Jeg går på et seks måneder langt fagkurs i søm, forteller hun

glad. – Jeg har lært å sy bukser, kjoler, barnetøy og mye mer. Hun viser stolt frem en formsydd kjole hun og venninnene hennes har laget. – Når vi er ferdige, vil vi starte en bedrift og selge det vi syr. Det er marked for det her i byen, alle vil jo føle seg fine!

Så røper Nester sin største drøm for meg: – Jeg har lyst til å bli instruktør på skolen! Hun vil at andre skal få den samme sjansen som henne. – Som instruktør er det viktigste man gjør å gi elevene mulighet til å få mestringsfølelse gjennom å lære seg et godt yrke – akkurat som jeg har fått, stråler hun.

SILJES TANKER

Nester har alltid bodd i Uganda. Landsbyen hennes tar imot mange flyktninger, derfor tilbyr Flyktninghjelpen skoleplasser også til lokale innbyggere – et bra tiltak for å integrere flyktningene fra Sør-Sudan. Det bygger bro mellom to kulturer med forskjellige språk og tradisjoner, og gir unge mennesker som Nester en ny sjanse.

Jeg har tenkt mye på Nester etter at jeg kom hjem. Hennes skjebne ble bestemt av et helsesystem som ikke fungerte. Det kommer til å prege henne resten av livet, men hun har fått et håp og en mulighet som hun griper med begge hender.

Jeg blir rørt av ambisjonene og optimismen hennes. Hun har funnet en plass i samfunnet der hun kan og vil bidra. Da vi etter kort tid sammen gikk hver til vårt, sa hun til meg: «Jeg har fått en ny venn i deg, og jeg vil aldri glemme deg.» Slike opplevelser er ekte speiding for meg, og jeg kommer aldri til å glemme Nester.

SPEIDERAKSJJONEN

TEKST: TONE FALKENHAUG OG KIRVIL KAASA | FOTO: TONE FALKENHAUG

– Gøy og viktig!

|||| Lillesand speidergruppe forklarer hva de synes er det beste med Speideraksjonen.

Tone Falkenhaus, gruppeleder:

– Speideraksjonen er en fast programpost hver vår. Den er blitt en tradisjon, på lik linje med Tenkedagen og St. Georgsdagen. Jeg tror speiderne vår ville ha savnet den hvis vi plutselig tok det ut av programmet.

– Det beste med å delta, er følelsen av å gjøre noe som virkelig betyr noe for andre. Som speider og speiderleder vil vi gjerne hjelpe andre, men det er ikke alltid lett å hvite hva eller hvordan. Gjennom Speideraksjonen vet vi at innsatsen vår påvirker andre menneskers liv. Det er motiverende.

– En annen god ting er at aksjonen gir speiderne muligheten til å bli kjent med andre land og med

konflikter i verden. Materiell og tips fra Speideraksjonen kommer godt til nytte, og gjør det lettere å lage møter rundt temaet.

– At pengene går til barn som er på samme alder som speiderne, gjør at det føles nært og relevant: det er lettere å assosiere seg med barn som må forlate hjem, venner og skole. På møtene snakker vi om speiderloven, hjelpe andre, bidra til fred ..., men det blir mest prat og fine ord. Gjennom Speideraksjonen gjør vi endelig ord til handling.

– En ekstra «bonus» er synligheten og det positive omdømmet Speideraksjonen gir speidergruppa. Vi går ut i mediene i forkant, det skaper god synlighet.

Hele Lillesand speidergruppe er hvert år med på Speideraksjonen. Her ser du mange av dem under aksjonen i 2014. Bakerst til høyre står Liv og Ingvild (ytterst).

Vi har fått positive tilbakemeldinger fra lokalsamfunnet, og hører at

Hvorfor er dere med på Speideraksjonen?

Linea Ipi Tørring Lopez (9), småspeider:

– Jeg har vært med på Speideraksjonen tre ganger. Det er gøy å gå rundt med bøsse, mange sier ja til å støtte. Noen har ikke penger til å putte på, men da gir jeg dem en lapp, så de kan vippse i stedet.

Liv Støldal Nielsen (18), rover:

– Når vi arrangerer speideraksjon, samler det gruppa vår på en veldig fin måte. Alle er sammen om det, både store og små. Alle får vite hvorfor vi er med på aksjonen og hva pengene går til. Det er bra at vi kan være med og hjelpe noen som trenger det. For folk i kommunen er det godt å se at barn og unge er engasjert – at naboenta gjør en innsats for en viktig sak. Folk blir glade av det!

Jørgen Røyland (11), stifinner:

– Det er kjempegøy å være med på Speideraksjonen! Og så er det en viktig ting! Jeg får en god følelse av å hjelpe noen som trenger det. Vi møter mye hyggelige folk, de kjenner godt til speideren, og jeg synes det er helt topp når de vil støtte aksjonen. Jeg blir glad av det – lenge – og etterpå blir de vi hjelper glade.

FOTO CARL CHRISTIAN ENGSTAD_LILLESANDSPØSTEN

Tones tips

- › Kontakt lokalavis i god tid, få dem til å lage en sak om hva Speideraksjonen er. Husk å få med et sjarmerende bilde av speidere med bøsser. Bruk Facebook, nettside og lokalradio.
- › Det er viktig at speiderne er motiverte og vet hva Speideraksjonen er! Sett av et speidermøte til temaet i forkant. Speiderne bør øve på hva de skal si ved innsamlingen.
- › Foreldre må også motiveres og informeres! De må hjelpe til med kjøring, og kan gjerne få med en bøsse til arbeidsplassen.
- › Sjekk om det foregår andre innsamlinger på samme tid, og juster tidspunktet.
- › Gode ruter er viktig, slik at hele området dekkes.
- › Etter innsamlingen: Gå gjerne ut i pressen på nytt og takk lokalsamfunnet for gavmildheten.

«speiderne gjør mye bra». Dette virker positivt inn på f.eks. søknader som vi sender inn til kommune og andre steder.

Hvordan gjennomfører dere Speideraksjonen?

– Vi har bevisst valgt å gjennomføre aksjonen på en enklest mulig måte.

Vi setter opp Speideraksjonen i programmet for alle enhetene i samme uke. Hver enhet har et speidermøte med tema speideraksjonen/internasjonalt. Speiderne får deretter utdelt bøsser og «ruter» som de tar med hjem. De får så i oppgave å dekke ruta i løpet av en uke (valgfri dag), gjerne to og to.

Ingvild Amundsen (18), rover:

– For meg handler det om en av de største dimensjonene i speideren. I speiderloven står det at en speider arbeider for fred og forståelse mellom mennesker, det er akkurat det Speideraksjonen går ut på. Å delta i aksjonen setter mitt liv i et annet perspektiv, vi er så privilegerte som kan gi av alt det vi har.

Olav Hagestad Nag (15), vandrer: – Jeg synes det er gøy! Det er en årlig tradisjon hos oss. Og så er det for en veldig god sak, så det kjennes litt nobelt å være med på Speideraksjonen.

SPEIDERAKSJONEN

TEKST: KIRVIL KAASA

Mål:
L-1,
S-14.

Beredt til aksjon!

||| Bruk et møte i forkant av innsamlingen til å bli kjent med formålet med
||| Speideraksjonen 2018 og med Uganda! Vi har laget møteopplegg for deg.

I Speiderbasen finnes beskrivelse av aktivitetene i forslagene, og aksjonsfilmen kan lastes ned fra speideraksjonen.no. Møtene som beskrives

kan gjerne gjennomføres mer enn én uke før dere skal samle inn penger. Husk at det også tar litt tid å planlegge selve innsamlingen.

Finn stoffet til møteoppleggene i Speiderbasen. Bruk gjerne også aktiviteter fra Speideraksjonen 2017, for eksempel bretteing av traner.

FOR FLOKKEN (OG KOLONI)

- › **Åpning og ev. lek.** 10 min.
- › **«Bålprat»** (sitter i ring). Vi snakker om Speideraksjonen helt enkelt. Hva er Speideraksjonen, hvem samler vi inn til i år, og hvorfor? 5 min.
- › **Se aksjonsfilmen** – forklar at en speider har besøkt flyktninger i Uganda og har laget filmen. 10 min.
- › **Leker uten leker:** Rooster race og Chicken (fra Speideraksjonen 2013). 20 min.
- › **Hva ville vi valgt, hvis vi måtte flykte og bare kunne ta med én ting?** Stå eller sitt i ring, send en erterpose eller ball rundt til speiderne i ringen. Alle forteller én ting. 10 min.
- › **Hvordan skal vi gjennomføre aksjonen?** Hva skal vi gjøre, hva skal vi si? Lite rollespill to og to – én er speider, én blir bedt om å støtte Speideraksjonen. 5-10 min.
- › **Tid til fri lek eller annen valgfri lek,** alternativt postløype med spørsmål fra ALP-eksamen, nivå 1, fra Flyktningshjelpens skole i Uganda.
- › **Avslutning**

FOR TROPPE

- › **Åpning og ev. lek** 10 min.
- › **«Bålprat»** (sitter i ring) Vi snakker om Speideraksjonen. Hva er Speideraksjonen, hvem samler vi inn til i år, og hvorfor. Bruk gjerne snakkepinne. 5 min.
- › **Se aksjonsfilmen** – forklar at en speider har besøkt flyktninger i Uganda og har laget filmen. 10 min.
- › **Lag vennskapsbånd** patruljevis, gjerne i fargene til Uganda. En trenger ikke å bli ferdig på møtet. 30-40 min.
- › **Hvordan skal vi gjennomføre aksjonen?** Hva skal vi gjøre? Diskuter i patruljene hva de ønsker å gjøre, avtal hvordan og når innsamlingen skal planlegges og gjennomføres. 15-20 min.
- › **Avslutning.**

FOR ROVERLAGET

- › **Åpning** og fakta om Speideraksjonen 2018. 5-10 min.
- › **Se aksjonsfilmen.** 10 min.
- › **Lag mat fra Uganda,** eller te på ugandisk vis – det er lett å finne inspirasjon på ulike nettsider med et enkelt google-søk. 30-45 min. Mens dere lager maten og spiser den, kan dere jobbe med neste punkt.
- › **Les Nesters historie** fra Speideren og diskuter: Hvordan ville det vært for oss å måtte slutte skolen etter 7. klasse? Hvilke begrensninger ville det hatt på voksenlivet vårt? 10-15 min
- › **Sofasamtale:** Hvordan kan vi rovere bidra til å skape synlighet for Speideraksjonen der vi bor? Henvendelse til media? Leserinnlegg i lokalavis? Bruk av Instagram, Snapchat, Facebook? Henge opp plakater (husk å bestille gratis plakater fra forbundskontoret på forhånd)? Annet? Bli enige om hva og når, fordel oppgaver i laget. 10-20 min.
- › **Avslutning.**

TEGNESERIE

AV: FRODE ØVERLI

PÅSÅN om... VINTER

BARNAS CAMP VILLMARK

TEKST: HOU JIN CHAN OG KIRVIL KAASA

Bli med, du også!

||||| Norges speiderforbund har takket
ja til å arrangere Barnas Camp
Villmark på nytt etter suksessen
fra i fjor. Blir du med som stab?

Norges varemesse arrangerer friluftslivs-
messa Camp Villmark fra fredag 6. til
søndag 8. april. I fjor var det for første gang
et eget tilbud til barn som besøker messa.
Det var det speidergrupper fra Romerike
og nabokretser som sto for. Barnas Camp
Villmark ga cirka 1 000 barn en smak av
hvordan det er å være speider. På 400 m²
hadde speiderne bygget en minileir med
mange populære aktiviteter. I tillegg bød
Barnas Camp Villmark på innendørs
padling.

Staben besto av speidere, rovere og ledere.
Vi har spurt noen av de yngre om hva de
synes om å være med:

Christoffer Haug, Skedsmo
speidergruppe, 19 år

– Det var et positivt fellesskap. Man følte
seg inkludert, og alle var vennlige og
hyggelige. Jeg likte at man kunne leke
med kanoer og vann. Alle aktivitetene var
bra, synes jeg. Litt uoversiktlig, men det
var jo første gang det ble arrangert.

Joakim Foss, Skedsmo speidergruppe,
20 år

– Jeg syns det var kjempegøy, vi fikk vist
fram speiding på en stor messe og vise
hva som er bra med det og hjelpe andre
i speideraktiviteter. Det var et kjempebra
opplegg. Anbefales!

FOTO GEORG OLAV ARNFSEN

Mai Fen Fogelstrand, Nes-Årnes
speidergruppe, 18 år

– Jeg vil anbefale alle å delta på Barnas
Camp Villmark, fordi du får hele
speideren under ett tak! Samtidig kan du
kan møte nye og gamle venner. Alt som
er speiding er representert.

Interessert i å
bli med i år? Se
romerike.speider-
krets.no.

FOTO BØRRE HØSTLAND

Markus Foss, *Skedsmo speidergruppe*, 15 år

– Det var en bra messe, spesielt standen til speiderne, altså Barnas Camp Villmark. Ganske mange barn kom på messa, også speidere. Det jeg likte, var at vi fikk vise frem hva vi gjør speideren. Vil anbefale andre speidere å jobbe der. Det er en fin mulighet til å hjelpe til og drive med speiding innendørs. Du får en attest på at du har jobbet der, den kan du bruke hvis du skal søke jobb.

FOTO VIGDIS PRØIS

Karoline Prøis Kagnes, *Lørenskog FSK Kurland speidergruppe*, 13 år

– Jeg syntes det var gøy og håper det blir like gøy i år. Jeg fikk møte mye folk og fikk speide på en litt annen måte. På kanoposten, der jeg hjalp til, instruerte vi i bruk av redningsvester og hvordan padle. Vi var noen speidere som overnattet fra torsdag til fredag fordi TV2 var der og gjorde opptak til *God morgen Norge* på fredagen. Det var kjempegøy!

Synlighetsprisen 2017 til Rælingen

Rælingen speidergruppe fikk møte Kong Harald da han besøkte kommunen i oktober.

– Kjempehyggelig, skikkelig stas!

Gruppeleder for Rælingen speidergruppe, Håvard Djupvik er strålende fornøyd med at gruppa er kåret som vinner.

Det er ikke tilfeldig at Rælingen utmerket seg i kåringen: – Vi jobber med synlighet hele tida, og synes at vi har fått til en ordentlig profil i sosiale medier og i andre kanaler.

Gruppa er engasjert i det lokale friluftslivet på flere plan. – Jeg er leder for friluftsrådet i kommunen, det gjør at speiderne kommer med på agendaen i lokale beslutningsprosesser, forklarer Håvard.

2017 var et «kongeår» for gruppa: – Vi skaffet oss hytte, Kongsbu, og sist høst fikk vi møte kong Harald da han besøkte kommunen.

Gruppas 80 speidere og ledere får diplom og en stor lavvo fra Speider-sport.

Susanna Rossow, *Nes-Årnes speidergruppe*, 17 år

– Det var en utrolig bra, og kjempemorsomt å bidra hele helgen. Selv om jeg måtte opp klokka sju om morgenen, var det virkelig verdt det! Det var en fin måte å møte andre speidere på, så jeg anbefaler alle som kan å være med.

Karl Johan Sand Engh, 1. Eidsvoll speidergruppe, 16 år

– Det var et fint opplegg med mange aktiviteter. Det var veldig morsomt. Fint at speidere fikk være med, vist seg frem. Anbefaler campen, så klart. Kommer til å bli med igjen i år!

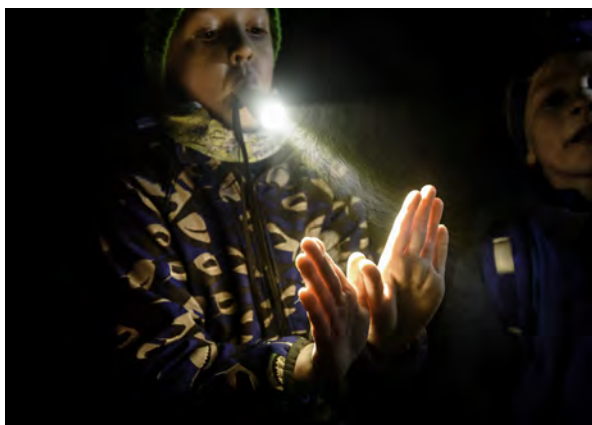
MØRKETUR

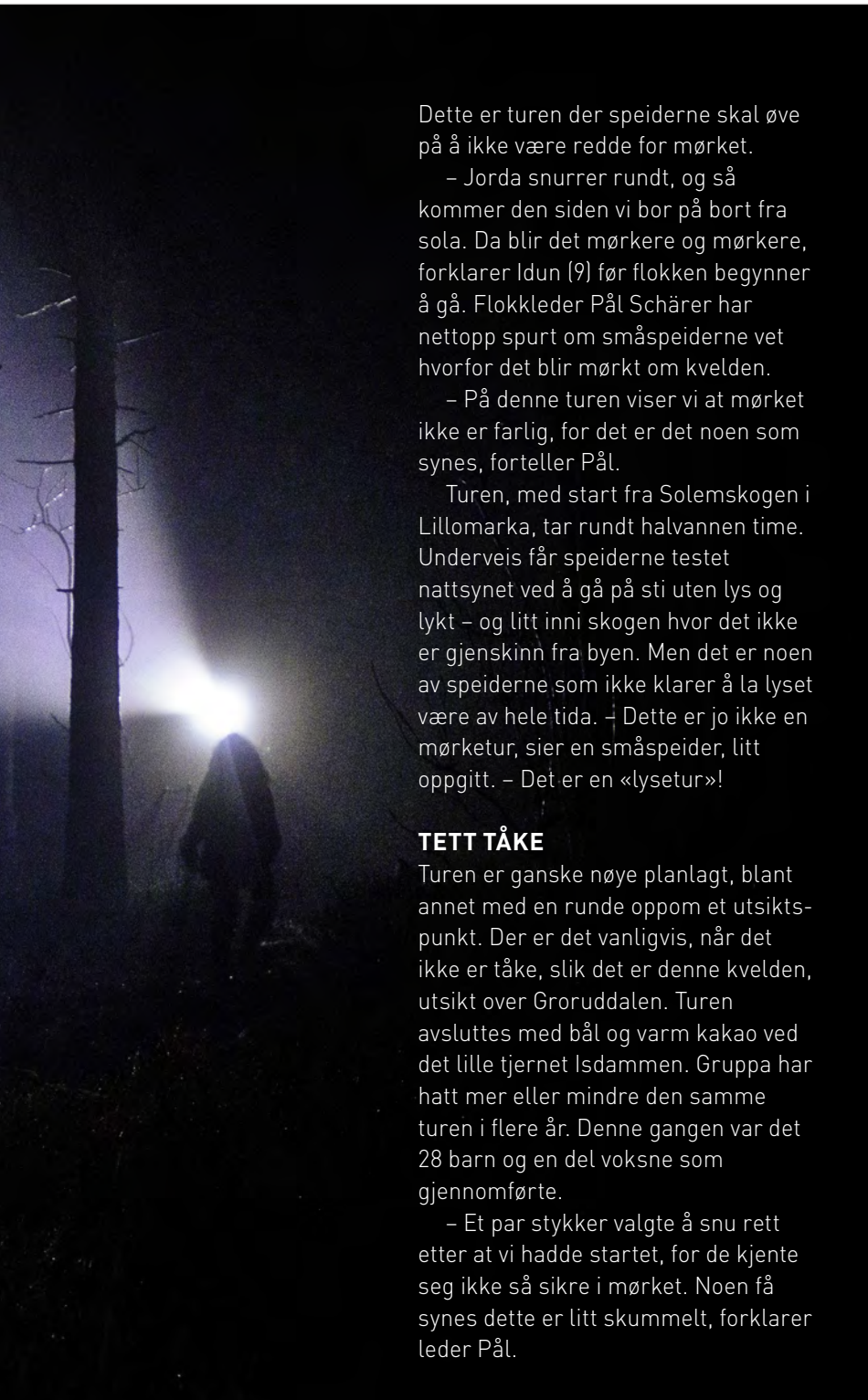
TEKST: ALEXANDER VESTRUM | FOTO: CF SALICATH

I den mørke kveld

Hodelyktene virrer hit og dit når flokkspeiderne i 7. Oslo Kanaljene er på vei gjennom skogen. Så slukkes de, og det blir helt mørkt.

Mål:
K-1, 3,
V-3, 9

Dette er turen der speiderne skal øve på å ikke være redde for mørket.

– Jorda snurrer rundt, og så kommer den siden vi bor på bort fra sola. Da blir det mørkere og mørkere, forklarer Idun (9) før flokken begynner å gå. Flokkleder Pål Schärer har nettopp spurt om småspeiderne vet hvorfor det blir mørkt om kvelden.

– På denne turen viser vi at mørket ikke er farlig, for det er det noen som synes, forteller Pål.

Turen, med start fra Solemskogen i Lillomarka, tar rundt halvannen time. Underveis får speiderne testet nattsynet ved å gå på sti uten lys og lykt – og litt inni skogen hvor det ikke er gjenskinn fra byen. Men det er noen av speiderne som ikke klarer å la lyset være av hele tida. – Dette er jo ikke en mørketur, sier en småspeider, litt oppgitt. – Det er en «lysetur»!

TETT TÅKE

Turen er ganske nøye planlagt, blant annet med en runde oppom et utsiktspunkt. Der er det vanligvis, når det ikke er tåke, slik det er denne kvelden, utsikt over Groruddalen. Turen avsluttes med bål og varm kakao ved det lille tjernet Isdammen. Gruppen har hatt mer eller mindre den samme turen i flere år. Denne gangen var det 28 barn og en del voksne som gjennomførte.

– Et par stykker valgte å snu rett etter at vi hadde startet, for de kjente seg ikke så sikre i mørket. Noen få synes dette er litt skummelt, forklarer leder Pål.

Mørket inspirerer speidere

Tenk teater, tenk stort!

||| Nattmanøverne til 2. Nordstrand 2 i Oslo var beryktet. Kanskje ikke så rart når skuespiller, revyforfatter og teatersjef Tom Sterri var blant lederne?

– Når jeg ser tilbake på det, så lagde vi rett og slett teater for speiderne. Store tablåer spekket med effekter av alle slag. Det ble lagt masse arbeid i å bygge illusjonene og den riktige historien og dramaturgien, forteller Tom til Speideren.

– Hele flokken gikk samlet, og vi var alltid to-tre ledere som fulgte dem og fikk dem til å holde riktig fokus. Dessuten var det bra med voksne til stede i tilfelle opplevelsene ble i det meste laget for enkelte, forteller han.

– Men sånn kunne vi også gå litt lenger, legger Tom til.

PLANLAGT NATTSTUNT

TV-programleder Petter Schjerven var blant dem som knapt var passert ti år da de ble tatt med ut på nattmanøver. Ved et islagt vann sto Tom Sterri på ei brygge og skulle forklare hva som var skjedd. Plutselig kom en hånd opp av isen og rev ham ned i vannet og under isen.

– Da skal det planlegging til. Han hadde tatt på seg tørrdrakt, og det lå en dykker og ventet på ham under isen med luft. Da legger du sjela di i nattmanøverne, fortalte Petter i et intervju med Speideren i 2008.

PERSONVERN

TEKST: KIRVIL KAASA | FOTO: MOMIUS, ADOBE STOCK

Nye og strengere krav

I år skjerpes kravene til hvordan personopplysninger håndteres. Det tar Norges speiderforbund på alvor.

Kanskje har du allerede hørt snakk om forkortelsen GDPR. 25. mai 2018 trer EUs forordning for personvern – The General Data Protection Regulation, altså GDPR – i kraft som lov, også i Norge. Det betyr at vi får nye regler for personvern. GDPR vil gjelde for alle virksomheter i alle land i EU. Hva betyr det for Norges speiderforbund? Og har det noe å si for speidergruppa, kretsen eller korpsen?

PERSONVERN OG TILLIT

Personvern handler om retten til å ha et privatliv og retten til å bestemme over egne personopplysninger. For en frivillig organisasjon som Norges speiderforbund handler det om at medlemmer og samarbeidspartnere skal kunne ha tillit til oss og til hvordan vi behandler deres persondata.

Medlemmene i Norges speiderforbund er registrert med personopplysninger i Min speiding. I tillegg til navn, adresse, e-postadresse, telefonnummer og fødselsdato, er også andre opplysninger knyttet til medlemskapet ditt registrert, som verv og roller, fakturaer for medlemskap og for deltakelse på nasjonale arrangementer, om du har vist politiattest osv. Men GDPR er ikke begrenset til hva som lagres i et medlemsystem: – Personvernforordningen gjelder hvordan man ser på data om mennesker, enten de er i et medlemsystem, på gule lapper eller i et regneark, forklarer Christian Torp, generalsekretær i Den Norske Dataforening.

FLERE RETTIGHETER OG FLERE PLIKTER

Det nye regelverket gir enkeltpersoner flere rettigheter knyttet til personvern, mens alle virksomheter får flere plikter. Også medlemsorganisasjoner. – Vi er i godt i gang med å forberede oss på at den nye loven kommer, forteller Norges speiderforbunds generalsekretær Knut Harald Ulland. – Det innebærer blant annet å gå gjennom og dokumentere rutinene våre for håndtering og lagring av medlemsinformasjon. Loven vil gjelde for hele organisasjonen vår.

Per nå er ikke alle fakta om hvordan NSF som frivillig organisasjon skal forholde seg til det nye regelverket klare, men forbunds-kontoret vil sørge for å informere

og veilede alle nivåer i forbundet fortløpende de neste månedene.

– Ambisjonen vår er å finne gode løsninger på de utfordringene organisasjonen vår vil møte med det nye lovverket, slik at gruppene, kretsene og korpsene i størst mulig grad kan konsentrere seg om det viktigste: å drive godt speiderarbeid, understreker Knut Harald Ulland.

Det er Datatilsynet som er ansvarlig for å føre tilsyn med og håndheve loven i Norge. De har gjort tilgjengelig dokumenter og ressurser som gjelder den nye forordningen på sine nettsider. Er du allerede nå interessert i å bli kjent med personvernforordningen, se Datatilsynets nettsider: datatilsynet.no/forordning.

SØK MIDLER

TEKST: KIRVIL KAASA | FOTO: BIRGITTE HENEIDE

Svein Otto Aure i Speider-sport.

En god hjelper

||| Svak familieøkonomi kan ekskludere barn fra å være med på fritidsaktiviteter. Det gjør Speider-sport noe med.

Flere og flere barn i Norge lever under fattigdomsgrensa. Det handler ikke så mye om sosial nød, eller mangel på nødvendige forbruksvarer, men om utenforskap og eksklusjon. Forskning viser at disse barna i mindre grad enn andre barn deltar i sosiale aktiviteter, og at det er en sammenheng mellom inntekts-situasjonen til familien og barns psykososiale helse.

Det finnes heldigvis muligheter til å legge til rette for inkludering av alle barn. En av dem er Speider-sport fondet. Det er eid av Norges speiderforbund og administreres av Speider-sport.

LETT Å SØKE

Gjennom Speider-sport fondet får speidere som av ulike årsaker selv ikke kan betale for speiderdrakt og enkelt turutstyr mulighet til å delta i speideren. Det skjer ved at speidergruppa søker om støtte til utstyr og låner det ut til speideren. Søknadsprosessen er rask, enkel og basert på tillit.

– Vi tenker at speidergruppa låner ut utstyret til speidere som trenger det, i stedet for å gi det bort, men dette styrer gruppa selvfølgelig som den vil, understreker daglig leder for Speider-sport, Svein Otto Aure.

– Gruppa kjenner situasjonen rundt speiderne best, og vi stoler på at de

gjør prosessen god. Vårt mål er at det blir enkelt og uproblematisk for speideren som trenger utstyret.

Eksempel på utstyr som Speider-sport fondet støtter innkjøp av:

- › Speiderskjorte
 - › Sovepose
 - › Liggeunderlag
 - › Sekk
 - › Annet nødvendig utstyr
- Ring oss eller send en enkel e-post, oppfordrer Svein Otto. – Vi hjelper gjerne. Hittil har vi hjulpet rundt 20–30 speidergrupper med turutstyr til speidere. Men fondet har mer penger, så det er bare å ta kontakt. Vi vil hjelpe flest mulig og bidrar gjerne med råd til produktvalg.

STOLTE OVER BIDRAGET

Speider-sport fondet gjør noe positivt for speiderarbeidet mange steder.

Det er de ansatte stolte av. – Spesielt er vi stolte over at vi bidrar til at flere deltar på vinterturer med skikkelig turutstyr, som gode soveposer og liggeunderlag. Vi er sikre på at det bidrar til bedre turopplevelser, hvor dårlig utstyr ikke står i fokus. Noe som igjen trolig gjør at flere blir lenger i speideren.

UTSTYR TIL OVERS?

Speider-sport tar gjerne imot pent brukte speiderskjorter, turutstyr og hittegods, og formidler dette videre til speidere som trenger det. Brukt utstyr merkes «Speider-sport fondet» og sendes til Speider-sport.

Se speidersport.no/speider-sport-fondet.

Godt turutstyr er viktig for å trives på tur! (Illustrasjonsbilde.)

PORTRETT

TEKST OG FOTO: ALEXANDER VESTRUM

Vedtekts-vennen

Det hender at Aurora Kobernus (20) ser seg nødt til å si nei. Forrige gang var i oktober i fjor.

I den siste tiden har hun gjort seg bemerket ved å stikke innom forbundskontoret bare for å si at hun er tilgjengelig for å gjøre noe.

Spol tilbake noen år for å se Auroras evner til ledelse og handling i praksis. På patruljetur får en av medspeiderne varm olje over seg. Daværende patruljeassistent Aurora handler lynraskt.

– Før jeg tenkte mer over det, tok jeg henne i armene og la henne i vannet. Det var da jeg som speider har følt meg aller mest stolt. Opplevelsen var forferdelig, men jeg gjorde alt riktig. Jeg hadde trent så mye, og så fikk jeg bruk for det, sier Aurora, som er glad for at medspeideren kom fra det uten varige skader.

VOKSENINTERESSER

Aurora takker sjelden nei, enten det er til å delta på et møte eller i en demonstrasjon. Sist gang hun sa nei, var faktisk i oktober i fjor høst – og da var det fordi hun var utenbys.

Selv foretrekker Aurora møter og påvirkning i forkant framfor å måtte ty til demonstrasjoner. Men det har blitt noen av dem også. Under markeringen foran Stortinget for momskompensasjon for frivilligheten i fjor høst laget hun sitt første demonstrasjonsskilt.

– Det var veldig stort for meg, og kanskje litt rart, så aktiv som jeg har vært. Først klarte jeg å skrive «100 prosent moms for 0 prosent frivillighet», og ikke motsatt. Så da måtte jeg skrive på baksiden. Men det ble bra. Og så fikk jeg skryt for at jeg var en av de aller yngste som deltok på

noe som er så aktuelt, og særlig for oss unge, forteller 20-åringen.

Ofte blir hun tatt for å eldre, for hun har nok interesser som ikke alle jevnaldrende har.

– Det morsomste jeg vet, er vedtektskomiteer og å gå gjennom regler, finne feil og gjøre forbedringer. Ikke mange deler den samme gleden, slår hun fast.

BRETTSPILL OG FANTASY

Aurora har på ei T-skjorte med en enhjørning på. Den røper hennes andre store fritidsinteresse. Hun er aktiv i Hyperion, en forening som arbeider for å fremme blant annet video-, brett-, kort- og rollespill, laiv, fabelprosa og datakultur. Selv er hun

mest interessert i brettspill – og har rundt 25 av dem på hylla. Aurora er leder for lokallaget Hyperion Øst, der hun deler ut mellom 200 000 og 300 000 kroner i tilskudd. Det er mye penger.

– Jeg hadde ikke klart å holde hodet kaldt om det ikke var for speiderbakgrunnen, sier hun.

I tillegg er hun aktiv i rundt fem underforeninger i Hyperion. Hun er også sentralstyremedlem i Psoriasis- og eksemforbundet ung. I speidersammenheng har hun blant annet sittet i kretsstyret i Oslospeiderne. Og å ramse opp alle vervene i alle foreningene hun har vært aktiv i, ville rett og slett ha tatt for mye plass i denne artikkelen.

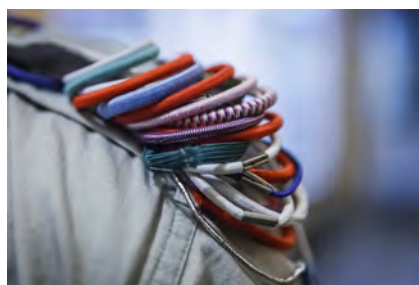
DRØMMEJOBB: GENERALSEKRETÆR

Aurora studerer helseledelse og -økonomi på Universitetet i Oslo, og hun tar omtrent dobbelt så mange studiepoeng som vanlig per år. Hun høres med andre ord ganske strukturert ut.

– Det verste er at vennene mine mener jeg er den mest distré personen på denne jord. I forgårs puttet jeg pannekakerøra i klesskapet, ikke i kjøleskapet. Men jeg har et system. Så hvis jeg har gjort noe feil, så vet jeg ofte hvor, beroliger hun.

Drømmen er å få jobbe som generalsekretær i en forening eller et forbund – kanskje speideren.

– Mange får ro av å sette seg ned ved et bål i skogen, eller når de luffer en hund. Jeg også får det, men jeg kan like gjerne sitte der ferdig med et kjempestort regnskap der alle tallene stemmer, sier Aurora Kobernus.

Én hårstrikk for hver tur Aurora har vært med på.

SPEIDER-CV

› Navn: Aurora Kobernus.

› Alder: 20 år.

› Speiderbakgrunn: Speider i 7. Oslo Kanaljene siden 2008. Leder fra 2013. Har sittet i styret i Oslospeiderne.

› Utdanning: Holder på med bachelorgrad i helseledelse og -økonomi ved Universitetet i Oslo.

› Aktuell: Sier ja til alle oppgaver og utfordringer.

BLI EKSPERT

TEKST: DANIEL GAUSLAA | FOTO: VESTBY SPEIDERGRUPPE OG CF SALICATH | ILLUSTRASJON: MORTEN LØWE

Suksessoppskriften på vekst

For første gang siden 2005 passerte Norges speiderforbund i 2017 19 000 medlemmer. Men hva er hemmeligheten bak veksten i gruppene?

To av tre kretser har opplevd vekst i 2017, antall medlemmer både under og over roveralder øker omtrent likt.

Hvordan kan Norges speiderforbund få enda flere medlemmer lokalt? – Flere ledere er løsningen, sier både gruppeleder Tore Støkken i Vestby speidergruppe og kretsleder i Vestfold Alf Arne Kristoffersen.

En drøy halvtime syd for Oslo ligger Vestby – helt på fylkesgrensen til Østfold. Der har speidergruppen til Støkken vokst med flere titalls prosent de siste årene.

– Vi har vært heldige, og har hatt en vekst som har kommet de siste tre til fire årene blant de yngste speiderne, sier Støkken. – Og neste år vil roverlaget øke fra én til 10–12 stykker, om alle velger å fortsette.

REKRUTTÉR LEDERE SAMTIDIG SOM BARN

Men hva er hemmeligheten bak veksten?

– Vi har ikke vært redde for å annonsere. For bare få år siden hadde vi to–tre ledere. Vi gikk bredt

ut på et informasjonsmøte og sa at vi kom til å ta imot alle som ville bli speidere, men at foreldrene måtte påregne å hjelpe til.

Nå har speidergruppen 20 aktive foreldre som ledere som står på og har et godt sosialt samhold.

– Det har vist seg å være en suksess å rekruttere ledere sammen med barna. Nå håper vi at de eldre speiderne også fortsetter.

Vestby tilhører Follo krets, som kan notere ca. 10 % økning i medlemsmassen det siste året, også

Vestby speidergruppe har gode grunner til å smile, én av dem er den store oppslutningen de siste årene.

flere andre kretser, for eksempel Asker og Bærum, har hatt en tilsvarende vekst.

VENTELISTER I VESTFOLD

I 2015 hadde Vestfold krets 673 medlemmer, året etter var det hele 755, en økning på rundt 11 %. Også i fjor ble det flere speidere i Vestfold, først og fremst blant de yngre.

– Vi har oppdaget at vi trenger flere ledere, forteller kretsleder Kristoffersen. – De gruppene som har fått flere lederressurser, har også vokst mest, sier han.

Lederbehovet er så stort i kretsen at flere av gruppene har lange ventelister. Likevel har de aller fleste gruppene hatt en jevn vekst.

– Vi har satset på å beholde lederne og roverne våre, men ikke på bekostning av at roverne ikke får lov til å være rovere.

Det ser ut til å ha gitt gevinst. For i 2017 ble det startet opp en helt ny speidergruppe i Tønsberg – bare for rovere.

– Nå ønsker kretsen å sende alle ledere og rovere på alt av lederkurs, helt opp til Trekløver-Gilwell-kurset, helt gratis for dem. Men det betyr at de må binde seg i noen få år som ledere i gruppene, understreker Alf Arne Kristoffersen.

ALLTID BEREDT

Hvor skal vi arrangere LANDSLEIR I 2021?

Vi inviterer kretsene og korpsene til å gi innspill til hvor landsleiren i 2021 bør arrangeres. Det kan være et område i egen krets, eller et annet sted.

Frist er **15. juni**, les mer på **speiding.no**.

Foto: Halvard Bæe

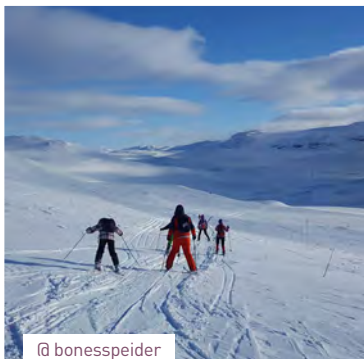

INSTASPEIDING

TEKST: KIRVIL KAASA

#speiding

Hver uke er tusenvis av småspeidere, speidere og rovere med på mange forskjellige morsomme aktiviteter. Her er bilder som speidere over hele landet har delt med oss på Instagram med emneknaggen #speiding.

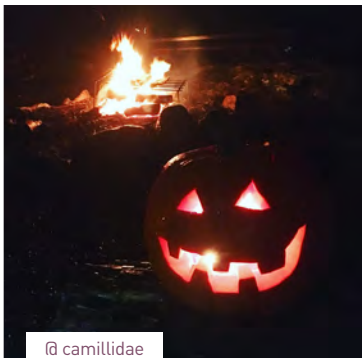
@ bonesspeider

@ wiktoriaas

@ brottum_speidergruppe

@ camillidae

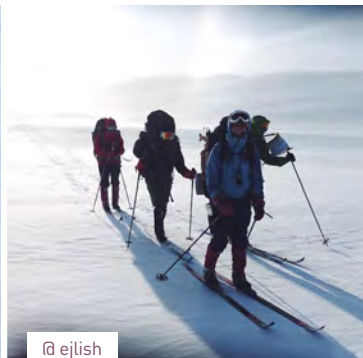
@ charlotte_garder

@ marthe_2805

@speidersport

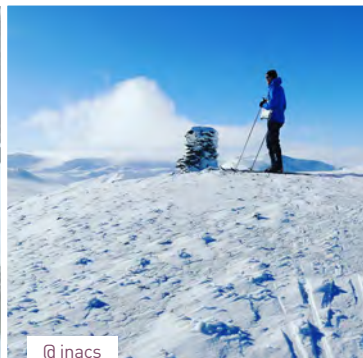
@ ejlish

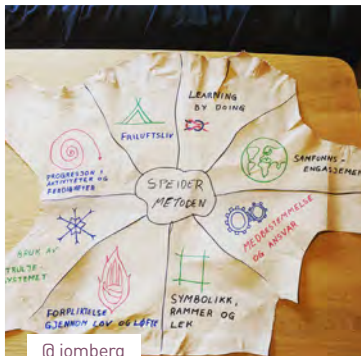
@

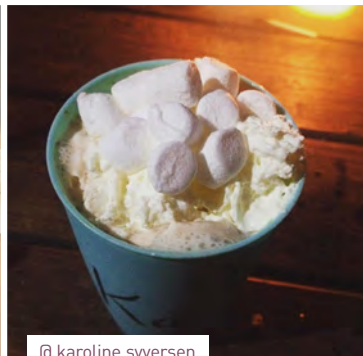
@ heidinafstad

@ inacs

@ jomberg

@ karoline.syversen

HEDER OG ÆRE

Vi presenterer speiderledere og andre som er blitt gjort ekstra stas på, altså de som er blitt tildelt Norges speiderforbunds hederstegn og æreskniv.

NSFS HEDERSTEGN

› Oskar Rostad, tildelt av Fredrikstad krets

NSFS ÆRESKNIV

- › Henrik Lohne, tildelt av 1. Lone speidergruppe
- › Ola Strand, tildelt av Husøy sjøspeidergruppe
- › Asbjørn Aursjø, tildelt av Oslospeiderne
- › Ingvald Kihlgren Mandt, tildelt av Oslospeiderne
- › Jon Anders Walstad, tildelt av Oslospeiderne
- › Kjetil Wilander, tildelt av Oslospeiderne
- › Kris Skappel, tildelt av Oslospeiderne
- › Martine Branem, tildelt av Oslospeiderne
- › Mikkel Brekke, tildelt av Oslospeiderne
- › Monica Holst, tildelt av Oslospeiderne
- › Simen Husby, tildelt av Oslospeiderne
- › Terje Lundgaard, tildelt av Oslospeiderne
- › Terje Marstein, tildelt av Oslospeiderne
- › Terje Syljeset, tildelt av Oslospeiderne
- › Øistein Erikson, tildelt av Oslospeiderne
- › Øyvind Våge, tildelt av Oslospeiderne
- › Anders H. Sigerstad, tildelt av Romerike krets
- › Ernst Jarle Bjerke, tildelt av Romerike krets
- › Geir Follerås, tildelt av Songdalen FSK speidergruppe
- › Nils Tore Augland, tildelt av Songdalen FSK speidergruppe
- › Vidar Pedersen, tildelt av Songdalen FSK speidergruppe
- › Anders Øilo Marcussen, tildelt av Vestfold krets

Gratulerer!

SPEIDEREN FOR 50 & 25 ÅR SIDEN

TEKST: ALEXANDER VESTRUM

SPEIDEREN 1 – 1968

Kortbølgeradio er en morsom og lærerik hobby som flere og flere speidere synes å innbefatte i sine allsidige interesser. Den byr da også i høy grad på en rekke ting som er forenlig med forskjellige sider av speiderarbeidet vårt.

SPEIDEREN 1 – 1993 (KÅRING AV DEN GYLDE FJÆRPENN)

Norges speiderforbund har et mangfold av gruppeaviser og kretsaviser. Det var mye latter og imponerte kommentarer under juryens gjennomgang av alle avisene. Det må være mange hardt arbeidende og engasjerte redaksjoner rundt omkring i landet, tror jurymedlem Hanne Grasmø.

MEDLEMSINFORMASJON

Som medlem i Norges speiderforbund har du bestemte rettigheter, muligheter og plikter. På denne siden har vi samlet en del praktisk informasjon knyttet til ditt medlemskap.

MEDLEMSFORDELER

- › Mange nye venner
- › Unik praktisk kunnskap
- › Tilbud om å delta på en av landets beste ledertreninger
- › Mange flotte opplevelser på møter og turer
- › Medlemsbladet Speideren for din aldersgruppe tre-fire ganger i året
- › Rabatt på leie av flotte speidereieendommer og speiderbåter
- › Personskadeforsikring som gjelder på reise til og fra og under alle aktiviteter i regi av gruppe, krets, korps eller forbund

MEDLEMSKONTINGENT

Å drive godt speiderarbeid er ressurskrevende og hadde ikke vært mulig uten den enorme innsatsen fra alle våre frivillige ledere. Men vi er også avhengig av betydelig økonomisk støtte fra stat og kommune. Størrelsen på denne støtten er avhengig av hvor mange registrerte medlemmer Norges speiderforbund har, det vil si medlemmer som har betalt medlemskontingenten. Betal kontingenten innen betalingsfristen. Da unngår du betalingspåminnelser. Alle speidere får medlemskort. For at medlemskortet skal bli gyldig må du huske å krysse av for «Kvittering tilbake» eller «Oblat for medlemskort» ved betaling over Brevgiro eller via Nettbank. Du får da tilsendt en oblat fra banken som skal festes på medlemskortet. Sjekk at du betaler til riktig kontonummer, og bruker riktig KID-nummer.

MEDLEMSNUMMERET DITT

Alle medlemmer har et seks-sifret medlemsnummer. Nummeret står på kontingentgiroen, medlemskortet og sammen med adressen på baksiden av Speideren. Nummeret skal blant annet oppgis ved henvendelser om endring av medlemsinformasjon. Ønsker du å melde deg ut av speideren må du si i fra til din lokale leder og/eller sende en e-post med navn og medlemsnummer til nspf@speiding.no.

NORGES SPEIDERFORBUND

BESØKSADRESSE:

St. Olavs gate 25, 0166 Oslo

POSTADRESSE:

Postboks 6910 St. Olavs plass, 0130 Oslo

TELEFON: 22 99 22 30

E-POST: nspf@speiding.no

www.speiding.no

Hva skjer?

I år er det MYE forskjellig å være med på, i tillegg til Roverway, Explorer Belt og KM-speidernes landsleir Futura. Gled deg, og tips noen du kjenner!

BARNAS CAMP VILLMARK

Bli med og lag Barnas Camp Villmark! Les mer på s. 28–29 og meld deg på. Alle med speiderskjert kommer gratis inn på messa.

For hvem: Speidere, rovere og ledere

Hvor: Norges varemesse, Lillestrøm

Når: 6.–8. april

SPEIDERAKSJJONEN

Speideraksjonen går i hele april! Som i 2017, er det barn og unge som har flyktet til Uganda fra Sør-Sudan vi vil hjelpe. Vi gjør verden bedre!

For hvem: Alle

Hvor: I speidergrupper og -kretser

Når: 1.–30. april

Påmeldingsfrist: Ingen, men husk å bestille materiell!

TURLEDERKURS KANO

Lær å padle trygt og effektivt med speidere på tur. Kurset er fullt av tips, triks, øvelser, leker, filosofi, kaldt vann, padletak, turplanlegging, bålcaffe og flott natur! Med bedre padleteknikk, leker og artige aktiviteter, får alle større utbytte av kanoturen.

For hvem: Rovere og ledere

Hvor: Lutsivassdraget, Sandnes

Når: 10.–13. mai

Påmeldingsfrist: 16. april

JOSTEN PÅ LANGS

Å gå Jostedalsbreen på langs er et minne for livet. Nettverk for friluftsliv arrangerer denne klassiske vårskituren i pinsen, så grip muligheten! Ruta starter opp Erdalen og ender ved Flatbrehytta og ned til Fjærland.

For hvem: Rovere og ledere

Hvor: Jostedalsbreen

Når: 19.–22. mai

Påmeldingsfrist: Se Arrangementer på speiding.no

Sjekk arrangements-oversikten vår for informasjon, lenker til påmelding og flere arrangementer.

DUGNADSLAIR PÅ SVALBARD

Spennende opplevelser i vakre omgivelser og godt samhold gjennom dugnadsarbeid. Det venter deg som blir med på dugnadsleir på Svalbard i juli. Leiren er intensiv og krevende, og gir deg herlige opplevelser fra en unik del av Norge.

For hvem: Rovere og ledere over 18 år

Hvor: Svalbard

Når: 2.–17. juli

Søknadsfrist: 5. april

SJØSPEIDERLEIR 2018 – FLAGGET TIL TOPPS

Både sjøspeidere og andre speidere kan bli med på sjøspeiderleir! Det blir mange ulike patruljeaktiviteter og mye seiling og båtbruk gjennom hele uka, egne roveraktiviteter og lederprogram.

For hvem: Alle speidere, rovere og ledere

Hvor: Lindøy, Stavanger

Når: 30. juni–7. juli 2018

Påmeldingsfrist: 1. mai

TOKT MED HAVBRAUTT

Sjøspeiderne seiler armada til årets sjøspeiderleir ved Stavanger. Havbrautt starter tidlig i juni fra Bodø og skal bruke ca. tre uker til Karmøy. Turen blir delt opp i to åpne tokt (Bodø–Ålesund og Ålesund–Stavanger). Etter leiren blir det et tokt fra Stavanger til Sørlandet.

For hvem: Speidere (min. 14 år), rovere og ledere.

Hvor: Langs kysten fra Bodø og Oslofjorden til Stavanger

Når: 7.–30. juni / 7.–15. juli

Påmeldingsfrist tokt:

1. april

FOSSEKALLEN

Fossekallen er kanopadling i elv kombinert med enkelt friluftsliv og flotte naturopplevelser. Stikkord for kurset: Sikkerhet, padleteknikk i elv, synfaring og ledelse på en av Norges beste padleelver. Passer for deg som har vært på Turlederkurs kano, eller har tilsvarende erfaring fra kanopadling på flattvann, og som vil lære mer utfordrende padling på elv.

For hvem: Rovere og ledere

Hvor: Femundselva, Engerdal

Når: 28. juli–4. august

Påmeldingsfrist: 8. juli